

ZAČETNO NARAVOSLOVJE - BIOLOGIJA

Navodila za vaje s teoretičnim dodatkom

Barbara Bajd, Gregor Torkar, Marjanca Kos,
Luka Praprotnik in Tanja Gnidovec

ZAČETNO NARAVOSLOVJE – BIOLOGIJA

Navodila za vaje s teoretičnim dodatkom

AVTORJI

Barbara Bajd, Gregor Torkar,
Marjanca Kos, Luka Praprotnik in
Tanja Gnidovec

PREDMET

Začetno naravoslovje – biologija
Predšolska vzgoja

UČBENIK
Začetno naravoslovje – biologija:
navodila za vaje s teoretičnim dodatkom

<i>Avtorji</i>	dr. Barbara Bajd, dr. Gregor Torkar, dr. Marjanca Kos, mag. Luka Praprotnik in Tanja Gnidovec
<i>Recenzenta</i>	dr. Jelka Strgar, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani in dr. Dušan Krnel, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani
<i>Lektorica</i>	dr. Darija Skubic
<i>Izdala in založila</i> <i>Za založnika</i>	Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani dr. Janez Vogrinc, dekan
<i>Slika na naslovnici</i> <i>Oblikovanje in prelom</i>	Socvetje brogovite (foto: Gregor Torkar) Igor Cerar
<i>Tisk</i> <i>Naklada</i>	Birografika Bori, d. o. o., Ljubljana 400 izvodov (1. izdaja, 2. natis)

Ljubljana, februar 2023

© avtorji, 2020, 2023

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

373.2.091.3:5(075.8)
37.091.3:5(075.8)

ZAČETNO naravoslovje - biologija. Navodila za vaje s teoretičnim dodatkom : predmet začetno naravoslovje - biologija : predšolska vzgoja : [učbenik] / avtorji Barbara Bajd ... [et al.]. - 1. izd., 2. natis. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2023

ISBN 978-961-253-267-3
COBISS.SI-ID 140353539

KAZALO

PREDGOVOR	5
1. UPORABA BINOKULARNE LUPE IN CVET	7
2. OPAZOVANJE ŽIVALI IN NJIHOVEGA GIBANJA TER ODNOS DO ŽIVALI	13
3. SPOZNAVANJE MLAKE KOT EKOSISTEMA	23
4. RAZVRŠČANJE ORGANIZMOV IN UPORABA BIOLOŠKIH DOLOČEVALNIH KLJUČEV	31
5. LISTI DREVES IN GRMOV	37
6. MOJE TELO	43
7. VIVARISTIKA	55
8. OPAZOVANJE ZGRADBE SEMENA, KALITVE IN ZAČETNIH FAZ RAZVOJA FIŽOLA	59
9. OD OPAZOVANJA DO USTVARJANJA IZDELKOV IZ JESENSKIH LISTOV	71
10. OD OPAZOVANJA DO USTVARJANJA IZDELKOV IZ JESENSKIH PLODOV, STORŽEV IN SEMEN	73
11. OBISK BOTANIČNEGA VRTA UNIVERZE V LJUBLJANI	79
12. OBISK ŽIVALSKEGA VRTA V LJUBLJANI	81
13. KRATEK PREGLED SISTEMATIKE ŽIVIH BITIJ	83
UPORABLJENA LITERATURA	97
STVARNO KAZALO	99

PREDGOVOR

Učbenik z naslovom *Začetno naravoslovje – biologija* je namenjen študentom Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, ki so vpisani v prvostopenjski študijski program Predšolska vzgoja, kot podpora pri izvedbi vaj pri predmetu Začetno naravoslovje – biologija. Vaje obravnavajo in vsebinsko dopolnjujejo učne vsebine s predavanj.

Bistvena cilja predmeta sta pri bodočih vzgojiteljih razvijati biološko znanje, naravoslovne postopke (spretnosti) ter didaktično-metodične pristope pri poučevanju bioloških vsebin v predšolskem obdobju. Ker je vzgojitelj pri izbiri bioloških dejavnosti v Kurikulumu za vrtce avtonomen, lahko z ustreznim izborom dejavnosti uresničuje različne globalne cilje področja narava, med katerimi izstopajo:

- doživljanje in spoznavanje žive in nežive narave v njeni raznolikosti, povezanosti, stalnem spreminjanju in estetskih razsežnostih,
- razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave,
- spoznavanje svojega telesa, življenjskega cikla ter zdravega in varnega načina življenja,
- spodbujanje različnih pristopov k spoznavanju narave.

Ob izvedbi predstavljenih vaj pri bodočih vzgojiteljih spodbujamo razmislek o pomenu zgodnjega poučevanja naravoslovja, ki razvija otrokove naravoslovne spretnosti in postopke, znanja in odnos do narave. Pri vsaki vaji so najprej opredeljeni cilji vaje za študenta in povezava s Kurikulumom za vrtce. Sledi predstavitev teoretičnih izhodišč vaje, kjer so predstavljeni tudi ključni naravoslovni pojmi, navedba literature za študente in literature za delo z otroki v predšolskem obdobju. Skripta obsega laboratorijske vaje, ogled botaničnega in živalskega vrta in samostojne vaje (domače naloge). V zadnjem 13. poglavju so predstavljene osnove sistematike, ki so študentom v pomoč pri določanju in uvrščanju organizmov.

V nadaljevanju so predstavljene vaje oziroma dejavnosti za študente. Sestavljajo jih naloge, ki jih spremljajo vprašanja. Pomembno je, da pri izvedbi natančno sledite navodilom, skice rišite s svinčnikom.

Avtorji vam želimo uspešno delo in veliko novih spoznanj.

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

IZ RECENZIJ

»Zasnovane učne enote so v skladu z učnim načrtom predmeta, vsebinsko primerne in z didaktičnega vidika ustrezno strukturirane. Besedilo, ki teče logično in se smiselno nadgrajuje, korakoma razvija vsakokratno temo in ni preobremenjeno s podrobnostmi, zato ocenjujem, da mu študenti lahko sledijo in jim resnično omogoča učinkovito usvajanje znanja.«

IZR. PROF. DR. JELKA STRGAR

»Dejavnosti so premišljeno izbrane tako, da vodijo študente k spoznavanju in utrjevanju bioloških vsebin in razvijanju pozitivnega odnosa do narave, hkrati pa nudijo dovolj priložnosti za kreativno delo v vrtcu.«

»Od naravoslovnih postopkov, ki jih izpostavljajo avtorji v predgovoru, sta v ospredju opazovanje in razvrščanje, kar tudi ustreza ravni usvajanja naravoslovnih postopkov pri otrocih v vrtcu. Precejšen poudarek je na razvrščanju, ki se uporablja pri določanju organizmov ali njihovih delov z določevalnimi ključi in se dobro navezuje tudi na dodatek o sistematiki živih organizmov.«

IZR. PROF. DR. DUŠAN KRNEL

Cena: 10,00 €

ISBN 978-961-253-267-3

9 789612 532673 >